

практичних вмінь та навичок.

Список використаної літератури

1. Bonner, E., Lege, R., Frazier, E. Teaching CLIL Courses Entirely in Virtual Reality: Educator Experiences. *CALICO Journal*. 2023. Vol. 40(1). P.45-67.
2. Blazauskas, T., Maskeliunas, R., Bartkute, R., Kersiene, V., Jurkeviciute, I., and Dubosas, M. *Virtual Reality in Education: New Ways to Learn*. 2017. P. 457-458.
3. Çelik, F., Yangın Ersanlı, C. The use of augmented reality in a gamified CLIL lesson and students' achievements and attitudes: a quasi-experimental study. *Smart Learn. Environ.* 2022. Vol. 9(30). P 1-2. <https://doi.org/10.1186/s40561-022-00211-z>
4. Coyle, D. CLIL – a pedagogical approach from the European perspective. *Encyclopedia of language and education*. Vol. 4. Second and foreign language education/Ed. By Nelleke van Deusen-Scholl and Nancy H. Hornberger. 2007. New York, NY: Springer. P. 97-111.
5. Fuchs, P. *Virtual Reality Headsets: A Theoretical and Pragmatic Approach*. CRC Press, Taylor and Francis. 2017. 214 p.
6. Chateau, A., Ciekanski, M., Molle, N., Paris, J., Privas-Bréauté, V. Adding virtual reality to the university self-access language centre. Brave new world or passing fad? *European Journal of Language Policy (Revue europeenne de politique linguistique)*. 2019. Vol. 11 (2). hal-02378246f.
7. Brooks, L. 4 best virtual reality apps for English Learners of tomorrow. *English Learning Resources*. 2022. Available at: <https://www.fluentu.com/blog/english/virtual-reality-english-learning/>.

Василевська Юлія

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

науковий керівник: Мельник Т. М., к. філол. наук, доцент

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПОРТРЕТ СИЛЬНОЇ ЖІНКИ В РОМАНІ Е. ГІЛБЕРТ «ЇСТИ, МОЛИТИСЯ, КОХАТИ»

У романі «Їсти, молитися, кохати» Е. Гільберт на прикладі головної героїні, Ліз Гільберт, розглядає внутрішній світ жінки, її пошук самовизначення, розвиток особистості та здатність протистояти життєвим викликам. Цей роман стає своєрідним дослідженням психологічних аспектів жіночої сили й самостійності в сучасному світі.

Психологічний портрет – це показ душевного стану персонажа через внутрішні діалоги та зовнішні прояви (міміка, жести, зовнішній вигляд та інше), а також опис переживань у складних обставинах [2, с. 140].

Для осмислення психологічних особливостей сильних жінок доцільно розглянути гендерні стереотипи, які формують ставлення соціуму до чоловіка

та жінки.

Гендерні стереотипи відображають загальноприйняті уявлення про очікувану поведінку чоловіків і жінок, включаючи їхні ролі, реакції та сфери діяльності, і вимагають, наприклад, від чоловіків сили й лідерства, а від жінок – мудрості та терпимості [3, с. 16].

Стереотипна жінка – це жінка, яку описують як добру, веселу, усміхнену, просту, світлу, спокійну, щирю, довірливу, чуйну та ніжну. Вона хороша мама та дружина, зосереджена на інших людях та сім'ї [1, с. 193].

Сильна жінка відзначається сильним характером, впевненістю, рішучістю, самостійністю та активністю. Вона часто асоціюється з феміністичним підходом та може виконувати чоловічі ролі, приділяючи мало уваги сімейному життю. [1, с. 193-194].

У романі «Їсти, молитися, кохати» Е. Гілберт крок за кроком показує процес становлення сильної жінки. Все починається з того, що у книзі першій «Італія або «ти те, що ти їси» чи 36 історій про пошук насолоди» Ліз, розводячись з чоловіком, не уявляла, що цей процес буде таким психологічно важким. Читач бачить виснажену стереотипами та своїми страхами жінку. Постійний стрес відображається на її зовнішньому вигляді: «*I had lines in my face now, permanent incisions dug between my eyebrows, from crying and from worry*» [4, с. 42].

Ліз намагається усе контролювати, але її міміка завжди виказує її емоції: «*I have never learned how to arrange my face into that blank expression of competent invisibility that is so useful when traveling in dangerous, foreign places. You know – that super-relaxed, totally-in-charge expression which makes you look like you belong there, anywhere, everywhere, even in the middle of a riot in Jakarta. Oh, no. When I don't know what I'm doing, I look like I don't know what I'm doing. When I'm excited or nervous, I look excited or nervous. And when I am lost, which is frequently, I look lost. My face is a transparent transmitter of my every thought*» [4, с. 52].

Головна героїня залежна від чоловіків, у яких закохується. Вона переймає їхні манери та стиль. Але тепер вона намагається позбутися цього. Італія спонукає її навчитися насолоджуватися життям. Про це говорить така психологічна деталь, як опис їжі. Наприкінці цієї подорожі зовнішній стан Ліз змінюється: «*Still, when I look at myself in the mirror of the best pizzeria in Naples, I see a bright-eyed, clear-skinned, happy and healthy face. I haven't seen a face like that on me for a long time*» [4, с. 94].

Основною проблемою першої книги є ілюзорне почуття щастя та уникнення себе. У частині «Індія або вітаю нашу зустріч чи 36 історій про пошук віри» читач бачить, що сум та докори совісті все ще «згризують» Ліз зсередини. Її емоційний стан можна порівняти з натягнутим канатом. Коли вона лишається наодинці зі своїми думками в стані медитації її тіло активно реагує і чинить опір (не може просидіти й 15 хвилин спокійно). Все загострюється аж до того, що починається неконтрольована агресія: «*That whole next day, in fact, I'm so hateful and angry that I fear for the life of anyone who crosses my path. I snap at this poor German woman because she doesn't speak English well and she can't*

understand when I tell her where the bookstore is» [4, с. 160].

І все ж таки жінка прощає себе за розлучення і починає жити. Зі стану постійної тривоги вона переходить до спокою та порозуміння з Богом.

У третій книзі автор демонструє те, що головна героїня не може знайти «золоту середину» між насолодою та вірою, між матеріальним та духовним світами. Саме в Індонезії стається остаточне становлення Ліз як сильної та незалежної. Нарешті вона відкриває своє серце для нових почуттів після того, як їй розбив серце Дейвід. *«You know – it’s funny, but I’d been seriously thinking before I met you that I might be alone and celibate forever. I was thinking maybe I would live the life of a spiritual contemplative» [4, с. 314].*

І все вказує на те, що саме чоловік подарував Гілберт душевну рівновагу та гармонію. Але Ліз пройшла цей шлях самотійно і розуміє, що це її заслуга *«Yet what keeps me from dissolving right now into a complete fairy-tale shimmer is this solid truth, a truth which has veritably built my bones over the last few years – I was not rescued by a prince; I was the administrator of my own rescue» [4, с. 349].*

Отже, у романі «Їсти, молитися, кохати» Е. Гілберт ілюструє еволюцію героїні від вразливої та залежної жінки до сильної та незалежної особистості. Її подорож у пошуках себе та щастя супроводжується внутрішньою боротьбою та кардинальними змінами в житті. Книга доказує, що справжня сила починається з внутрішнього росту та самопізнання.

Список використаної літератури

1. Колпак, Т. В. Культурні моделі гендерної ідентичності у жінок. *Психологічне консультування і психотерапія*. 2015. Т. 2, № 1-2. С. 190-201.

2. Ликова, К. Поняття «психологічного портрета» у літературознавстві. *Пріоритети сучасної філології : теорія і практика: II Всеукр. студ. наук.-практ. конф., м. Полтава, 26-27 лютого 2009 р.* С. 138-140.

3. Сосновська, А. А. Образ сильної жінки на матеріалі книги М. Обами «Становлення»: типологічний аспект : master’s thesis. 2020. Режим доступу: URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/> (дата звернення: 08.10.2023).

4. Gilbert, E. *Eat, Pray, Love*. Penguin Highbridge, 2006. 352 p.

Гнатюк Дмитро

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
науковий керівник: Грачова І. Є., к. філол. наук, доцент*

ПРОЦЕС НАВЧАННЯ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ

Штучний інтелект (ШІ) став усюдисущою формою технологій в нашому повсякденному житті. Багато викладачів та органів освітньої системи почали серйозно розглядати включення теми ШІ в освітню програму [5]. Такі ініціативи неминуче передбачають собою планування навчальних програм.